

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์การแนะแนวของพระพุทธรเจ้าใน อรรถกถาธรรมบท ผู้วิจัยได้ศึกษาจากอรรถกถาธรรมบท จำนวน 8 ภาค รวม 302 เรื่อง โดยรวบรวมข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูล แล้วจึงนำมาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปรัชญาการแนะแนว พระพุทธรเจ้าให้การแนะแนวบุคคลโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล เห็นคุณค่าของบุคคลทุกคน มิได้เลือกชนชั้นวรรณะ ให้บุคคลได้พิจารณาเหตุผลด้วยตนเอง รวมถึงวิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลก่อนการแนะแนว และให้การแนะแนวโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความรักความเมตตา ปราศรณาให้พ้นจากความทุกข์โดยสิ้นเชิง 2. จุดมุ่งหมายในการแนะแนว ได้แก่ เพื่อแก้ไขความทุกข์ เพื่อป้องกันทุกข์ เพื่อพัฒนาส่งเสริมบุคคลไปสู่เป้าหมายสูงสุดของชีวิตคือพระนิพพาน 3. หลักการแนะแนว พบว่า ทรงวางแผนและมีเป้าหมาย ให้การแนะแนวบุคคลทุกช่วงวัยไม่แบ่งแยกวรรณะ เดียสละพระองค์แนะแนวทุกครั้งที่มีโอกาส ให้บุคคลตัดสินใจด้วยตนเอง ให้ยอมรับตนเองตามความเป็นจริง ตระหนักถึงความพร้อมของบุคคล และทราบข้อมูลพื้นฐานก่อนการแนะแนว 4. ทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง พบว่า บุคคลที่ทรงแนะแนวเป็นผู้ที่มีสภาพความทุกข์(ปัญหา)แตกต่างกันและมีครบทั้ง 8 กลุ่มปัญหา 5. ประเภทการแนะแนว พบว่า มีทั้งการแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวส่วนตัวและสังคม และการแนะแนวเพื่อไปสู่สุคติภูมิเป็นประโยชน์สูงสุดแห่งชีวิต 6. วิธีการแนะแนว พบว่า ทรงมีบุคลิกภาพความเป็นนักแนะแนว เทคนิคที่ใช้ได้แก่ การยกอุทาหรณ์ การให้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การอุปมา การลงโทษและให้รางวัล การแนะด้วยเหตุการณ์ปัจจุบัน การถามการพลิกกลานการณ์ การเล่นภาษาในความหมายใหม่ และมีขั้นตอนในการแนะแนวทั้งแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม 7. กระบวนการแนะแนว พบว่า ทรงเริ่มจากการรวบรวมข้อมูล แล้วจึงให้ข้อสนเทศหลักธรรม ร่วมกับการให้คำปรึกษา จากนั้นจึงวางตัวบุคคลและทรงติดตามผลภายหลังที่ทรงแนะแนว

This research was to survey and analyze the Lord Buddha's guidance in *Dhammapadatthakatha* which covered 8 parts comprising 302 episodes. The data were recorded on the survey form and then analyzed. The findings are as follows:

Firstly, regarding guidance philosophy, the Lord Buddha exploited principle of individual difference. He stressed on value of each individual regardless of caste and encouraged people to consider by themselves the reasons of things including behavior analysis of the prospective guidance recipients. Guidance should be based on love and kindness as well as the desire to see them totally free from *dukkha* or sufferings. Secondly, the purpose of guidance was to solve and prevent suffering problems, as well as to encourage and develop the persons to reach the ultimate goal of *nivarana*. Thirdly, concerning guidance principles, the Lord Buddha had plan and goal. He provided guidance to all without any caste discrimination. He spent time for the guidance whenever the chance came up. He allowed people to make their own decision, accept themselves according to their reality, and realize their readiness. He always acquired sufficient information before leading any guidance session. Fourthly, regarding to the related psychology theories, the recipients of his guidance were in different suffering situations which fell into all 8 problem groups. Fifthly, the guidance services included educational, occupational, personal and social ones as well the guidance to lead them to the ultimate goal which yield the ultimate usefulness for their life. Sixthly, concerning guidance methods, the Lord Buddha had possessed the personality of a guidance professional. Techniques used include raising instantiation, putting into self-practice, metaphor, punishment and rewarding, use of contemporary instances, questioning, situational analysis, and linguistic device to derive new meaning. His used both individual and group guidance. Seventhly, the Lord Buddha started from collecting information before providing *dhamma* principles along with counseling before he engaged in personal placement and ended up with follow-up of the cases he had provided guidance to.